

NORMATIVNE AKTIVNOSTI

Unapređujući zakonodavni okvir u oblasti kulture Ministarstvo kulture je od konstituisanja 41. Vlade Crne Gore izvršilo izmjene i dopune nekoliko normativnih akata u svojoj nadležnosti.

Kao neke od najznačajnijih izdvojiću izmjene i dopune Zakona o kinematografiji, kojima je predviđeno povećanje stope povraćaja dijela sredstava koja producent utroši snimajući film u Crnoj Gori. Sa dosadašnjih 20%, stopa se povećava na 25% kvalifikovanih troškova. Ovom izmjenom stvorićemo povoljnije uslove za prisustvo većeg broja inostranih producenata da snimaju u Crnoj Gori, što podrazumijeva i njihovu obavezu da najmanje 100.000 eura moraju utrošiti u našoj zemlji ukoliko žele da ostvare pravo na povraćaj dijela sredstava.

Utvrđen je Prijedlog Zakona o državnim nagradama, kojim je zadržano pet dosadašnjih nagrada s tim što je koncept istih promijenjen. U skladu sa tim, Njegoševa nagrada i nagrada Petar Lubarda ubuduće će se dodjeljivati za ukupan stvaralački opus a ne za jedno djelo kako je to do sada bilo propisano... Trinaestojulska nagrada i dalje će se dodjeljivati kao godišnja i nagrada za životno djelo, ali su ovim zakonom preciznije definisane različite oblasti za koje se može dodijeliti da bi se izbjegla dosadašnja praksa po kojoj je i ova nagrada pretvorena u nagradu za kulturu i umjetnost, već se sadašnjim rješenjem ona dodjeljuje i drugim oblastima društvenog djelovanja, dok koncept nagrada Miroslavljevo jevanđelje i Oktoih nije mijenjan.

Predlogom zakona o izmjeni i dopunama Zakona o državnim simbolima i Danu državnosti Crne Gore, koji je utvrdila Vlada, takođe u 2018. godini, uvedena je i obaveza lokalnih samouprava i javnih ustanova da se zastava stalno vije na zgradama u kojima su smješteni ti organi i ustanove, kao i obaveza ustajanja prisutnih lica prilikom izvođenja himne Crne Gore. Uvodi se obaveza javnih ustanova čiji je osnivač država odnosno opština da se zastava stalno vije na zgradama u kojima su smješteni ti organi i te ustanove. Takođe u Prijedlogu izmjena i dopuna zakona uvodi se obaveza ustajanja prisutnih prilikom izvođenja himne Crne Gore kao i odgovarajuća kaznena odredba ukoliko se prekrši ovaj član zakona. Kazna fizičkim licima za neustajanje prilikom izvođenja himne Crne Gore iznosiće od 300 do 2.000 eura.

Donijete su i izjene i dopune Zakona o zaštiti kulturnih dobara i Zakona o slobodnom pristupu informacijama, zatim Zakon o ratifikaciji Revidirane Konvencije Savjeta Evrope o kinematografskoj koprodukciji iz 2017. godine. Takođe, usvojene su izmjene i dopune Zakona o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora kojim su precizno utvrđene granice Područja i zaštićene okoline, pojačane nadležnosti, ingerencije i obaveze Savjeta za upravljanjem Kotora i prvi put uvedena u nacionalno zakonodavstvo obaveza izrade pojedinačnih procjena uticaja na baštinu u skladu sa ICOMOS-ovim preporukama.

U kontekstu stvaranja ambijenta za slobodan i nesmetan rad medija Ministarstvo kulture u kontinuitetu radi na usklađivanju medijskih zakona sa evropskim standardima, pa je u procesu izrada Nacrta Zakona o medijima i Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnom javnom emiteru RTCG. Novi instituti koje predviđa Zakon o medijima su: zaštita posebnih prava

(pretpostavka nevinosti, zabrana govora mržnje, dostojanstvo ličnosti, pravo na privatnost); Fond za podršku medijima; definisanje dužne novinarske pažnje i isključenja od odgovornosti za štetu; podrška samoregulatornim tijelima; zaštita prava autora (novinara); zaštita izvora informacija; isključenje odgovornosti za štetu; distribucija medija. Glavne izmjene Zakona o RTCG odnose se na: postupak imenovanja Savjeta RTCG; definisanje instituta Ombudsmana RTCG; definisanje instituta Upravnog odbora RTCG; nadzor nad sprovođenjem ugovora o pružanju javnih usluga u dijelu koji se odnosi na programske obaveze.

Takođe, u toku su aktivnosti na ratifikovanju UNIDROIT Konvencije o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima i izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

SINDIKAT KULTURE

Ministarstvo kulture je posvećeno radilo na unapređenju statusa zaposlenih u kulturi i potpisalo Sporazum sa Sindikatом kulture, na osnovu kojeg su ustanove kulture u 2017. godini za rješavanje stambenih pitanja zaposlenih uplatile Sindikatu 100.000 eura i obavezale se da 2018, 2019, i 2020. godine, uplaćuju po 200.000 eura na godišnjem nivou. U skladu sa tim, upravo smo prije dva dana u Ministarstvu culture predstavili idejno rješenje za prvi stambeni objekat za zaposlene u kulturi koji će se graditi na Cetinju. Riječ je o objektu koji će imati 5.000 kvadratnih metara bruto građevinske površine, i u kome će stambeno pitanje riješiti 60 porodica zaposlenih u oblasti kulture. Takođe, sa Sindikatом radimo i na obezbjeđivanju lokacija u Glavnom gradu i drugim gradovima, kako bi obezbjedili kontinuitet ovih važnih aktivnosti. S toga, vjerujem da ovo predstavlja samo prvi, ali snažan iskorak u pravcu rješavanja ovog važnog socijalnog pitanja.

STVARALAŠTVO

Programi podrške

U cilju obezbjeđivanja ravnomjernog razvoja kulture na cijeloj teritoriji Crne Gore i održivosti sektora kulture u cjelini, što predstavlja propisani javni interes, Ministarstvo je obezbijedilo podršku za realizaciju preko 400 programa i projekata opštinskih ustanova i dugih institucija kulture, kao i pojedinaca – realizatora autorskih projekata. Za ove namjene iz državnog budžeta je prethodne dvije godine obezbijeđeno oko 1.200.000 eura. Takođe, u kontinuitetu realizujemo i poseban program podrške namijenjen razvoju kulture u sjevernom dijelu Crne Gore, kroz koji se obezbjeđuje funkcionisanje i održivost ustanova kulture u 13 opština. U protekle dvije godine po ovom osnovu je podržano oko 150 programa i projekata za koje je opredijeljeno oko 600.000 eura.

Tokom prethodne dvije godine, Ministarstvo sprovodi i dva posebna programa podrške, koja će sprovesti u naredne tri godine. U okviru programa “Kultura mladih Nikšić”, namijenjenog Opštini koja je univerzitetski centar i ima značajan kulturni potencijal i baštini dugu i bogatu kulturnu i stvaralašku tradiciju, sufinansiramo programe koji doprinose većem angažmanu u

kreiranju i realizaciji programa i projekata po kojima je nikšićka sredina postala regionalno prepoznata. Za ove aktivnosti u protekle dvije godine izdvojeno je oko 300.000 eura iz Budžeta Ministarstva kulture.

Takođe, od 2017. godine Ministarstvo implementirata i Program “Kreativna Crna Gora – identitet, imidž, promocija”, koji je koncipiran kao interesektorska platforma za različite aktivnosti u funkciji afirmacije i valorizacije državnog i kulturnog identiteta Crne Gore i prezentacije njenog multikulturnog konteksta, uz razvoj linija podrške za kreativni sektor, a čine ga tri grupe projektnih aktivnosti.

Kinematografija

U oblasti strateškog planiranja kulturnog razvoja poseban akcenat u ovom dvogodišnjem periodu je bio na kinematografiji. Osnivanjem Filmskog centra, krajem 2016.godine stvoreni su uslovi za pokretanje procedure za pristupanje potpornom fondu Savjeta Evrope - Eurimages, čime će crnogorski kinematografski sektor od 1.januara 2019.godine postati aktivni partner u mreži evropskih kinematografija koje usvajaju zajedničke standarde i pomažu jedne drugima u dosezanju novih publika. Donijeta je i Uredba o bližim kriterijumima, načinu i postupku za ostvarivanje prava na povraćaj dijela sredstava utrošenih za proizvodnju kinematografskog djela, kao i Nacionalni program razvoja kinematografije 2018-2023, kojim su projektovane obaveze i zadaci Ministarstva kulture, Filmskog centra Crne Gore i kinematografske zajednice u cjelini i čijim sprovođenjem se stvaraju uslovi za unapređenje sektora u narednih opet godina. Takođe, Filmski centar je uspješno realizovao prikupljanje namjenskih sredstava od naknade za Filmski fond prema članu 36 Zakona o kinematografiji, čime su se obezbijedili finansijski uslovi za sprovođenje Nacionalnog programa. U skladu sa konkursom koji sprovodi Filmski centar, za sufinansiranje proizvodnje kinematografskih djela u protekle dvije godine obezbijeđeno je oko 1.200.000 eura. Naša kinematografija bila je predstavljena na najznačajnijim filmskim festivalima i marketima. Izdvojiću prvo pojavljivanje crnogorskog filma na Venecijanskom filmskom festivalu, zatim učešće na Filmskom festivalu u Montrealu, Filmskom festivalu u Motovunu, na festivalima u Sarajevu, Luksemburgu, Novom Sadu, Zagrebu, Lajpciju, Amsterdamu...

Intersektorska saradnja

Ministartstvo kulture je posebno bilo fokusirano na širenje mreže partnerstava i kreiranje platformi saradnje u Crnoj Gori i na međunarodnom planu. Potpisani su memorandum o saradnji sa Univerzitetom Crne Gore, Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti, Centralnom bankom Crne Gore, Opštinom Danilovgrad. Sa Ministarstvom poljoprivrede potpisan je Sporazum o zajedničkoj realizaciji projekta AGRO DIZAJN – crnogorska kultura hrane, dok je Ministartstvo kulture bilo inicijator za pokretanje nove kreditne linije za preduzetništvo u kulturi i umjetnosti od strane Investiciono razvojnog fonda Crne Gore.

BAŠTINA

U oblasti zaštite očuvanja kulturne baštine, osim usvajanja pet podzakonskih akata, posebno bih istakao i: usvajanje Menadžment plana Utvrđenja Besac sa Akcionim planom za period 2017-2022. godine; uspostavljanje državnog sistema upravljanja Stećaka – srednjevjekovnih grobalja; potpisivanje Sporazuma o saradnji Ministarstva kulture i Ujedinjenih nacija za razvoj na projektu „Jačanje sistema upravljanja kulturnim dobrima“, završetak restauracije kulturnog dobra Mlin Ivana Crnojevića, koji je finansiran iz Fonda američkog ambasadora za zaštitu i očuvanje kulturne baštine. Usvojena je i Informacija o kadrovskim kapacitetima u sistemu kulturne baštine, sa jasno definisanim zaključcima i rokovima za izradu strategije razvoja kulturne baštine, saradnju sa Ministarstvom prosvjete u organizovanju srednjeg i visokoobrazovnog programa za konzervatore i restauratore, kao i stipendiranje budućih studenata za školovanje u inostranstvu i saradnju sa sektorom nauke u jačanju naučnih kapaciteta u sektoru kulturne baštine. Značajna je i saradnja Ministarstva kulture sa Nacionalnim istraživačkim savjetom Italije (CNR) na lokalitetima Duklja i Žugića Bare i Grčko groblje, Novakovići, Opština Žabljak, kao i započeta saradnja sa Austrijskim arheološkim institutom na nepokretnim kulturnim dobrima: Goražde kod Kotora i Kosmač na Brajčićima, kojim se, između ostalog, doprinosi tehničko-tehnološkom usavršavanju naših kadrova.

Programi podrške

U okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara, koji usvaja Vlada na prijedlog Ministarstva kulture, u protekle dvije godine je za realizaciju 218 projekata iz oblasti kulturne baštine obezbijedeno oko 2 miliona eura, Projekti se odnose na konzervatorska i arheološka istraživanja, izradu konzervatorskih projekata i sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnim dobrima, iz grupe fizički najugroženijih, kao i na edukaciju i doedukaciju kadrova, prezentaciju u muzejskoj, bibliotečkoj, arhivskoj, kinotečkoj i konzervatorskoj djelatnosti i tehničko – tehnološko opremanje ustanova.

Saradnja sa UNESCO

U saradnji sa UNESCO, osmišljena je strategija prevazilaženja urbanističkog pritiska na Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora, pa je usvojen Akcioni plan za realizaciju odluka koje se odnose na područje Kotora, usvojenih u Istanbulu u julu 2016. godine, od strane Komiteta UNESCO. Ključna stavka Akcionog plana bila je izrada sveobuhvatne HIA Procjene uticaja na baštinu u skladu sa međunarodnim UNESCO smjernicama, koju je Vlada usvojila 10.novembra 2017.godine i koja daje procjenu uticaja i prijedlog strategije za saniranje posljedica urbanističkog pritiska. Nakon usvajanja Akcionog plana uveden je moratorijum na gradnju koji je i dalje na snazi, a sami plan je gotovo u potpunosti realizovan, osim radionice za HIA, koja se održava od 03-06.12. u Kotoru, podržane od strane UNESCO, i koja je regionalnog tipa.

Kotorska tvrđava je u julu 2017. godine upisana na UNESCO listu svjetske baštine kao dio sistema “Venecijanskih odbrambenih tvrđava”, zajedničke nominacije Hrvatske, Italije i Crne Gore. Takođe, u okviru iste nominacije omogućen je naknadni upis tvrđave Forte Mare u Herceg Novom, nakon što se ispune dostavljeni zahtjevi UNESCO. Time je Crna Gora izvršila četvrti upis crnogorskih lokaliteta na Listu svjetske baštine. Takođe UNESCOu je predat i nominacioni dosije za upis prvog nematerijalnog kulturnog dobra, Bokeljske mornarice na UNESCO Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječnatsva.

Državna komisija za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije JU Narodni muzej

Zbog, već svima poznate situacije u Narodnom muzeju, Ministarstvo kulture je predložilo Vladi formiranje Državne komisije za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije u Narodnom muzeju (februara 2018. godine). Državna komisija je počela sa radom 9. marta 2018. godine i u prvom Izvještaju, shodno svojim ovlaštenjima, konstatovala stepen realizacije aktivnosti revizionih komisija Muzeja, prepoznala određene probleme u radu i dala prijedlog za naredni period. Po nalazima Državne komisije, poslovi na reviziji muzejskog materijala i muzejske dokumentacije nijesu se odvijali željenom dinamikom. Zapažena su određena odstupanja u pogledu rješenja o obrazovanju revizionih komisija i formiranja popisnih listi. Takođe, uočeno je da predmetne revizije komisije NMCG nijesu u potpunosti obuhvatile ukupan muzejski materijal, ali ni bibliotečku i arhivsku građu kojom raspolaže NMCG. Nakon dostavljanja navedenog Izvještaja Državna komisija je dala preporuke za otklanjanje prepoznatih nedostataka i propusta, pa je tako: Narodni muzej donio rješenja o obrazovanju komisije za reviziju svih oblika dokumentacije i evidencija, kao i komisije za reviziju muzejskog materijala svih jedinica Istorijskog muzeja, bibliotečke i arhivske građe; uspostavio muzejsku dokumentaciju za novonabavljeni muzejski materijal Arheološkog muzeja; organizovao doedukaciju zaposlenih na poslovima revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije i na poslovima stručne obrade muzejskih predmeta i vođenja muzejske dokumentacije. Takođe, Ministarstvo kulture, Državna komisija i Javna ustanova Narodni muzej Crne Gore su uradili Uputstvo za reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije.

Državna komisija je, revizionim komisijama Narodnog muzeja dala rok 26.07.2019. godine, za poslove revizije, i nakon toga rok od tri mjeseca za donošenje Izvještaja o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite muzejskog materijala, dok je za Umjetnički i Etnografski muzej predviđeno da se revizije završe do kraja 2018. godine.

IPA projekti

U proteklom, dvogodišnjem preiodu Ministarstvo kulture je posvećeno radilo na realizaciji nekoliko projekata finansiranih od strane Evropske unije. Projekat MONET, u kojem je Ministarstvo culture vodeći partner, baziran je na stvaranje mreže muzeja i kulturnih lokacija i promociju prirodne i kulturne baštine kroz valorizaciju muzeja. Ostali partneri su: iz Italije Pino Pascali Muzej, ARATRO Univerzitet Molize i Regija Pulja, a iz Albanije Nacionalna galerija umjetnosti iz Tirane i Muzej fotografije Marubi. Pridruženi partneri su Ministarstvo kulture Albanije i Opština Leće. Ukupan iznos dobijene podrške iz IPA fondova za ovaj projekat je: 980,000.00 eura, od čega je predviđeni budžet Ministarstva kuture 203,000 eura, a 15% nacionalnog sufinansiranja iznosi 30,000.00 eura. Projekat HAMLET zasniva se na promociji manje poznatih turističkih destinacija koje baštine ruralnu arhitekturu i kulturnu posebnost. Izabrani lokaliteti u Crnoj Gori koji će biti

obuhvaćeni projektom je oblast Skadarskog jezera i Bihorska oblast. Ministarstvo kulture na ovom projektu učestvuje kao projektni partner, a Zajednica opština kao pridruženi partner. Glavni partner je Ministarstvo kulture Albanije, a ostali partneri su Istraživački institut URI iz Albanije, i iz Italije: CNA Bari (Zanatska komora) i Puglia Promozione (Regionalna agencija za turizam), a Regija Pulja pridruženi partner. Ukupan iznos dobijene podrške iz IPA fondova za ovaj projekat je: 976,000.00 eura, od čega je predviđeni budžet MKU 203,000 eura, a 15% nacionalnog sufinansiranja iznosi 30,500 eura.

Takođe, okviru Interreg IPA CBC programa Italija-Albanija-Crna Gora - poziva za tematske projekte, Ministarstvo kulture je vodeći partner projekta 3C "Cross-border exchange for the development of Cultural and Creative Industries". Projekat je baziran na stvaranju kulturnih i kreativnih habova na tri lokacije na projektnoj teritoriji, a kroz njegovu realizaciju biće restaurirana Zgrada Zatvora u Kotoru, Zgrada Kinostudija u Tirani i lokacije u Turiju, Bari. Projektni partneri su: Ministarstvo ekonomije (CG), Regija Molize, Kulturna fondacija Molize i Regija Pulja (IT), Ministarstvo kulture Republike Albanije i Institut za zaštitu spomenika kulture (AL), dok je Nacionalni centar za kinematografiju (AL) pridruženi partner.

MEDIJI

Ugovor o pružanju javnih usluga između Vlade Crne Gore i RTCG

Shodno Saopštenju Komisije o primjeni pravila o državnoj pomoći za javne radiodifuzne usluge(2009/C 257/01), te shodno Zakonu o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore tokom 2018.godine potpisan je Ugovor o pružanju javnih usluga izmjeđu Vlade Crne Gore i RTCG, kojim se utvrđuju programske obaveze RTCG, kao i visina i izvor sredstava za njihovo finansiranje. Ugovor, ukupne vrijednosti od oko 40 miliona eura, zaključen je na period od tri godine u skladu sa smjernicama makroekonomske i fiskalne politike.

Državna pomoć medijima

Takođe, Vlada Crne Gore je, prepoznajući veoma otežane uslove poslovanja komercijalnih elektronskih medija, otkupila njihova dugovanja prema Radio difuznom centru u ukupnom iznosu od 1.600.000,00€, koji će biti realizovan za period od 2017. do 2021. godine.

Plan implementacije preporuka iz Analize JUFREX

U skladu sa preporukama JUFREX analize medijskog sektora u Crnoj Gori koju je sproveo Savjet Evrope, Ministarstvo kulture je tokom 2018.godine otpočelo sa priprema Plana implementacije preporuka, kojim će se definisati nosioci aktivnosti i rokovi za ispunjenje istih.

OBLAST VALORIZACIJE KULTURNIH DOBARA I KREATIVNIH INDUSTRIJA

Kako je priča o kulturi, priča o budućnosti i razvoju, dozvolite mi da vas kratko informišem i o novim, razvojnim segmentima našeg Ministarstva.

Naime, Ministarstvo je nedavno formiralo i Generalni direktorat koji će se baviti kapitalnim investicijama i razvoju kreativnih industrija. To predstavlja našu jasnu odrednicu da sa modela tradicionalne zaštite kulturne baštine i tradicionalnog umjetnika kao individue, predjemo na model savremenog upravljanja kulturnom baštinom i razvoja kreativnih industrija.

Ministarstvo kulture želi više pažnje usmjeriti u traženju kvalitetnih rješenja za održivo korišćenje kulturnih dobara. Prije svega, kroz osmišljeno određivanje namjene kada su pojedinačna kulturna dobra u pitanju, a u složenim strukturama, kulturno - istorijskim cjelinama, na intervencije koje će doprinijeti poboljšanju funkcionisanja i lokalnom ekonomskom razvoju. Svakako, održivo korišćenje kulturnih dobara, treba biti detaljno promišljen, na način da ni u jednom trenutku ne bude doveden u pitanje integritet kulturnih dobara.

U tom smislu, objavili smo publikaciju “Potencijali kulturne baštine Crne Gore - ekonomska valorizacija” u okviru koje je predstavljeno 27 kulturnih dobara i 3 potencijalna koja mogu biti ekonomski valorizovana u turističke. Otpočeli smo sa mapiranjem svih kulturnih dobara u zahvatu od Ulcinja do Herceg Novog, a već od naredne godine ćemo sa strateškim partnerima raditi na valorizaciji kulturne baštine.

Pored valorizacije, Ministarstvo kulture sa posebnom pažnjom je otpočelo aktivnosti na realizovati projekte koji imaju za cilj afirmaciju kreativnih industrija; Naša je ambicija da proizvod naših umjetnika učinimo vidljivijim i tržišno orjentisanim; Jer, kreativne industrije mogu da budu snažan generator lokalnog ekonomskog razvoja, a naši umjetnici imaju snažan potencijal za njihov razvoj; U tom pravcu, kao prvi izazov za adekvatan razvoj kreativnih industrija ukazao se prostor za rad naših umjetnika i preduzetnika vezanih za umjetnost; Shodno tome, Ministarstvo planirana realizaciju 6 Kreativnih Hub-ova u Crnoj Gori, koji trebaju da budu mjesta sinergije kreativnog izraza i preduzetničkog duha; Već naredne godine ćemo početi radove na prvim pilot projektima Kreativnih hubova u Podgorici i Kotoru, i to u objektima koja su kulturna dobra; Samo za te namjene je obezbjedjeno 1.5 miliona eura.

Ipak, dok ne stvorimo uslove za rad naših umjetnika u kreativnim habovima, opredijelili smo u ovoj godini 50.000 eura za podršku projektima iz ove oblasti; Tako da danas sa zadovoljstvom mogu da istaknem da smo na konkursu za podršku kreativnim industrijama dobili čak 30 aplikacija, od kojih vam danas predstavljam i dostavljene uzorke njih 6; riječ je o proizvodima koji su rezultat kreativnosti naših umjetnika i predanosti naših preduzetnika; na ovaj način kreiramo crnogorske proizvode koji će biti pod brendom Creative Montenegro.

U dijelu kapitalnih investicija, želim vas informisati da smo otpočeli aktivnosti na pripremi dokumentacije za izgradnju Muzeja savremenih umjetnosti, pripremili smo dokumentaciju za rekonstrukciju Kraljevskog pozorišta zetski dom, radimo na tehničkoj dokumentaciji za rekonstrukciju CNP-a, Palate Drago i drugih značajnih objekata kulture. Takođe, realizovaćemo već sledeće godine aktivnosti na uspostavljanju sistema e-ticketinga, kao jedinstvenog sistema prodaje, ali i promocije muzejskih i drugih kulturnih sadržaja u Crnoj Gori.

Projekti koje je Ministarstvo kulture pokrenulo i koje će nastaviti u narednom periodu, a čiji su rezultati već vidljivi, uvjeren sam, osim unapređenja zakonodavnog okvira doprinose i afirmaciji

identiteta države, promociji kulture Crne Gore u međunarodnim okvirima i kvalitetnijoj zaštiti i valorizaciji bogatog kulturnog nasljeđa Crne Gore. Vjerujem da je ovo snažan temelj za afirmaciju kulture kao razvojne šanse naše Države.